

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540 : 3-9) โดยตั้งอยู่ในแนวคิดที่ว่า การที่ประเทศจะก้าวไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคตได้นั้น ทรัพยากรมนุษย์ในประเทศจะต้องมีคุณภาพในทุกๆ ระดับ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพหรือมีศักยภาพในการพัฒนา ทุก ๆ ด้านของประเทศเพื่อสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ รวมทั้งสามารถยกระดับคุณภาพแรงงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าของประเทศให้เข้าสู่มาตรฐานสากลได้ดียิ่งขึ้น

การเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษานี้เองทำให้เกิดการขยายตัวของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นและในปี พ.ศ. 2512 เป็นครั้งแรกของการอุดมศึกษาไทยที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้เอกชนจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อต้องการให้การอุดมศึกษามีลักษณะเป็นมวลชนมากขึ้นซึ่งจะทำให้ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้น และจากการที่รัฐบาลได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทำให้สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ขออนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยพายัพขึ้น หลังจากนั้นวิทยาลัยพายัพได้รับการอนุญาตการจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2517 และได้ดำเนินการเปิดสอนระดับปริญญาตรี 7 สาขาวิชาในปีพุทธศักราช 2527 ทางทบวงมหาวิทยาลัยอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทจากวิทยาลัยพายัพเป็นมหาวิทยาลัยพายัพ (ฝ่ายวิชาการ, 2540 : 1-4) และเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกที่ตั้งอยู่ในส่วนของภูมิภาคซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ดำเนินการเปิดสอน 8 คณะแบ่งได้ดังนี้ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี คณะวิทยาศาสตร์ คณะบัญชีและการเงิน และคณะนิติศาสตร์ สำหรับคณะบริหารธุรกิจจะรับผิดชอบสาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว เรื่อยมาจนกระทั่งมีการปรับเปลี่ยนครั้งล่าสุด คณะบริหาร

ธุรกิจ รับผิดชอบเพียง 5 ภาควิชาดังนี้ ภาควิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ภาควิชาการตลาด ภาควิชาการเลขานุการ ภาควิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และภาควิชาการจัดการ

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคปกติ ข้อมูลเฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 - 2540 แสดงดังตาราง

ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนหลักสูตรบริหารธุรกิจ

ปี พ.ศ.	2537	2538	2539	2540
จำนวน(คน)	835	921	1,094	1,048

ที่มา : ดัดแปลงจากรายงานประจำปี 2537-2540 สำนักทะเบียนและบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่านักศึกษาให้ความสนใจเข้าศึกษาที่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ เพิ่มขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่านักศึกษาตัดสินใจเข้ามาเป็น นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจนั้นมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นมูลเหตุจูงใจต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา โดย มุ่งศึกษาใน 2 ด้านคือปัจจัยด้านการตลาดและปัจจัยด้านสังคมเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็น ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสิ่งกระตุ้นทางการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหาร-ธุรกิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจของ นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตศึกษาเฉพาะสิ่งกระตุ้นทางการตลาด เช่นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง และปัจจัยด้านการโฆษณาการประชาสัมพันธ์(4 P's) และปัจจัยทางสังคม เช่น กลุ่มอ้างอิง กลุ่มอิทธิพล ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

1.4 นิยามศัพท์

พฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หมายถึง ลักษณะในการตัดสินใจของนักศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจโดยศึกษาจากกระบวนการแรกคือ สิ่งกระตุ้น (Stimulus) เช่น สิ่งกระตุ้นทางด้านการตลาด สิ่งกระตุ้นอื่น ๆ แล้วผ่านกระบวนการตัดสินใจหรือความรู้สึกนึกคิด จนกระทั่งเกิดการตอบสนอง (Consumer Response) เช่น ตัดสินใจเลือกสถาบัน เลือกคณะเลือกภาควิชา

สิ่งกระตุ้นทางการตลาด หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมนักศึกษาในการตัดสินใจเข้าเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ได้แก่ ผลกระทบ เช่น ภาควิชาในคณะบริหารธุรกิจ ราคา เช่น ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียน การจัดจำหน่ายหรือทำเลที่ตั้ง เช่น สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย การส่งเสริมการตลาด เช่น การโฆษณา

ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจ หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจได้แก่ ปัจจัยทางสังคมที่ประกอบด้วยวัฒนธรรมพื้นฐาน ชั้นของสังคม กลุ่มอ้างอิง กลุ่มที่มีอิทธิพล เป็นต้น

คณะบริหารธุรกิจ หมายถึง คณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งเปิดสอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต แบ่งออกเป็น 5 ภาควิชาดังนี้ ภาควิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ภาควิชาการตลาด ภาควิชาการเลขานุการ ภาควิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และภาควิชาการจัดการ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงมูลเหตุจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจ
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาในอนาคต
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเชิงลึกต่อไป